

Landschappelijk inpassingsplan Ridderslag 4 Beesd

BONGERSLANDSCHAP

BUREAU VOOR LANDSCHAP EN STEDENBOUW

Postadres: Eikendreef 65 6581 PC Malden

Bezoekadres: Hoeveveld 2 Molenhoek

telefoon: 06-10813077

info@bongerslandschap.nl

www.bongerslandschap.nl

Landschappelijk inpassingsplan Ridderslag 4 Beesd

In opdracht van:

Vindo Solar B.V.

Luchthavenweg 81

5657 EA Eindhoven

www.vindosolar.com

mei 2018

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging plangebied	7
2	Beleid	8
2.1	Omgevingsvisie Provincie Gelderland	8
2.2	Landschapsonwikkelingsplan	9
3	Huidige situatie	12
3.1	Bodem en waterhuishouding	12
3.2	Ruimtelijke karakteristiek omgeving	12
3.3	Ruimtelijke karakteristiek plangebied	14
4	Landschappelijk inpassingsplan	16
4.1	Uitgangspunten	16
4.2	Gewenste ruimtelijke structuur omgeving	16
4.3	Landschappelijk inpassingsplan	19

Bijlagen

Tekening Landschappelijk inpassingsplan Zonnepark Ridderslag 4 Beesd (schaal 1:1000)

Tekening Doorsneden Zonnepark Ridderslag 4 Beesd (schaal 1:100)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vindo Solar B.V. ontwikkelt duurzame energiebronnen. Het Nederlandse bedrijf wil op deze wijze een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de samenleving en aan het behalen van de klimaatdoelstellingen van de overheid. Om dit te bereiken realiseert Vindo Solar zonneparken op locaties die daarvoor geschikt zijn. Vindo Solar heeft het voornemen om een zonnepark te ontwikkelen op het agrarische perceel, sectie D perceel 1930, behorende bij Ridderstag 4 te Beesd. Uitgangspunt hierbij is dat dit zonnepark voor maximaal 25 jaar blijft bestaan, daarna kan het perceel weer in de oorspronkelijke staat worden teruggebracht, dus zonder installaties.

Het plangebied heeft de bestemming 'Landelijk gebied I'. Daarnaast is het perceel gelegen in het nationaal landschap De Nieuwe Hollandsche Waterlinie. Omdat een zonnepark niet binnen de agrarische bestemming past, is er een omgevingsvergunning nodig waarmee ook de afwijking van het bestemmingsplan wordt vergund. Onderdeel van deze vergunning is een landschappelijk inpassingsplan. Bij de inpassing van het zonnepark dient zorgvuldig omgegaan te worden met

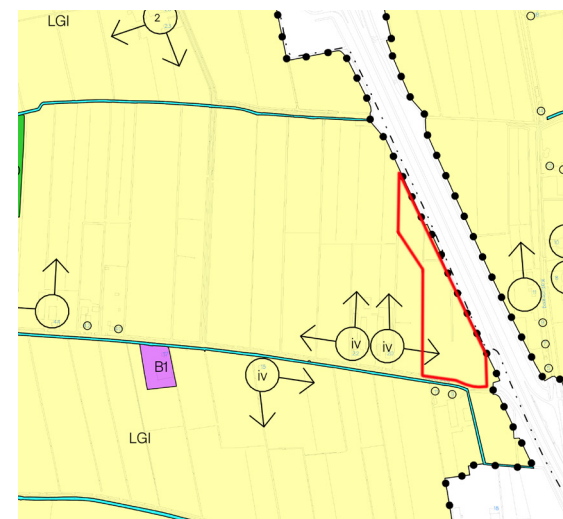
de kernkwaliteiten van het nationaal landschap.

Voorliggend landschappelijk inpassingsplan geeft aan op welke wijze de vorm en/of uitstraling van het te realiseren zonnepark ingepast kan worden en op welke manier de herinrichting van de betreffende gronden een kwaliteitsverbetering zullen ondergaan. Dit in aansluiting op het omliggende landschap en passend binnen de beleidsvisies van de provincie Gelderland en de gemeente Geldermalsen op het buitengebied.

1.2. Ligging plangebied

Het perceel ligt ten noorden van de kern Beesd in het buitengebied. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan de Ridderstag, aan de overzijde van deze weg is een agrarisch bedrijf gelegen. Aan de westzijde grenst het gebied aan graslanden en is eveneens een agrarisch bedrijf gelegen. Het plangebied is min of meer driehoekig van vorm en aan de noordoostzijde van het plangebied vormt de autosnelweg A2 de begrenzing.

De ontsluiting van het plangebied is gelegen aan de zuidzijde en verloopt via de Ridderstag.

Verbeelding met plangebiedaanduiding in rood

2. Beleid

2.1 Omgevingsvisie Provincie Gelderland , juni 2017

Nationale landschappen

Het Rijk heeft twintig karakteristieke gebieden in Nederland aangewezen als Nationaal Landschap, waarvan er zeven liggen in Gelderland. Ze geven op (inter)nationale schaal een afspiegeling van de landschappelijke diversiteit en hebben daarom speciale aandacht. Kenmerkend zijn de samenhang tussen natuur, reliëf, grondgebruik en bebouwing. De ontstaansgeschiedenis van het landschap is hier nog leesbaar.

Voor de Nationale landschappen geldt een beschermingsregiem. De provincie wil dit landschap ontwikkelen, versterken en behouden, zij stimuleert daarom ontwikkeling met kwaliteit. Hierbij is het actuele landschap het referentiekader voor deze kwaliteit. Het plangebied is gelegen in het Nationale landschap de Nieuwe Hollandse waterlinie, in het deelgebied De Regulieren.

De Nieuwe Hollandse waterlinie, deelgebied De Regulieren

De Regulieren kent twee typen landschappen;

het oeverwallenlandschap langs de sterk meanderende Linge en de gave open kommen ten noorden van de Linge. In aanvulling hierop zijn in beide landschappen cultuurhistorische elementen van het 19e en 20e-eeuwse hydrologische en militair verdedigingssysteem 'de Nieuwe Hollandse waterlinie' gelegen. De voornaamste landschappelijke elementen hierin zijn; de Diefdijk, forten, inundatievelden, inundatiekanalen, kaden, e.d.

Het plangebied is gelegen in de open kom, in een voormalig inundatiegebied. De kernkwaliteiten van het landschap zijn:

- Gave open komgronden met weidebouw, grienden, populierenbosjes en op de laagste plaatsen enkele eendenkooien.
- Patronen van sloten en weteringen. De weterringstructuur is gaaf, het slotenpatroon is vergrofd. Veel restanten van kades van de middeleeuwse dorpsolders.
- Van oorsprong zijn de percelen langgerekt, vele percelen zijn samengevoegd tot min of meer blokvormige percelen. Groepen van percelen kennen dezelfde richting, die over de weteringen heen verspringt.
- Wegbeplanting langs rechte wegen. Dit zijn

veelal populierenlanen.

- Rust, ruimte, donkerte.

De komgronden vormen een contrast met de kleinschaligheid van het Lingeland op de oeverwallen.

Conclusie:

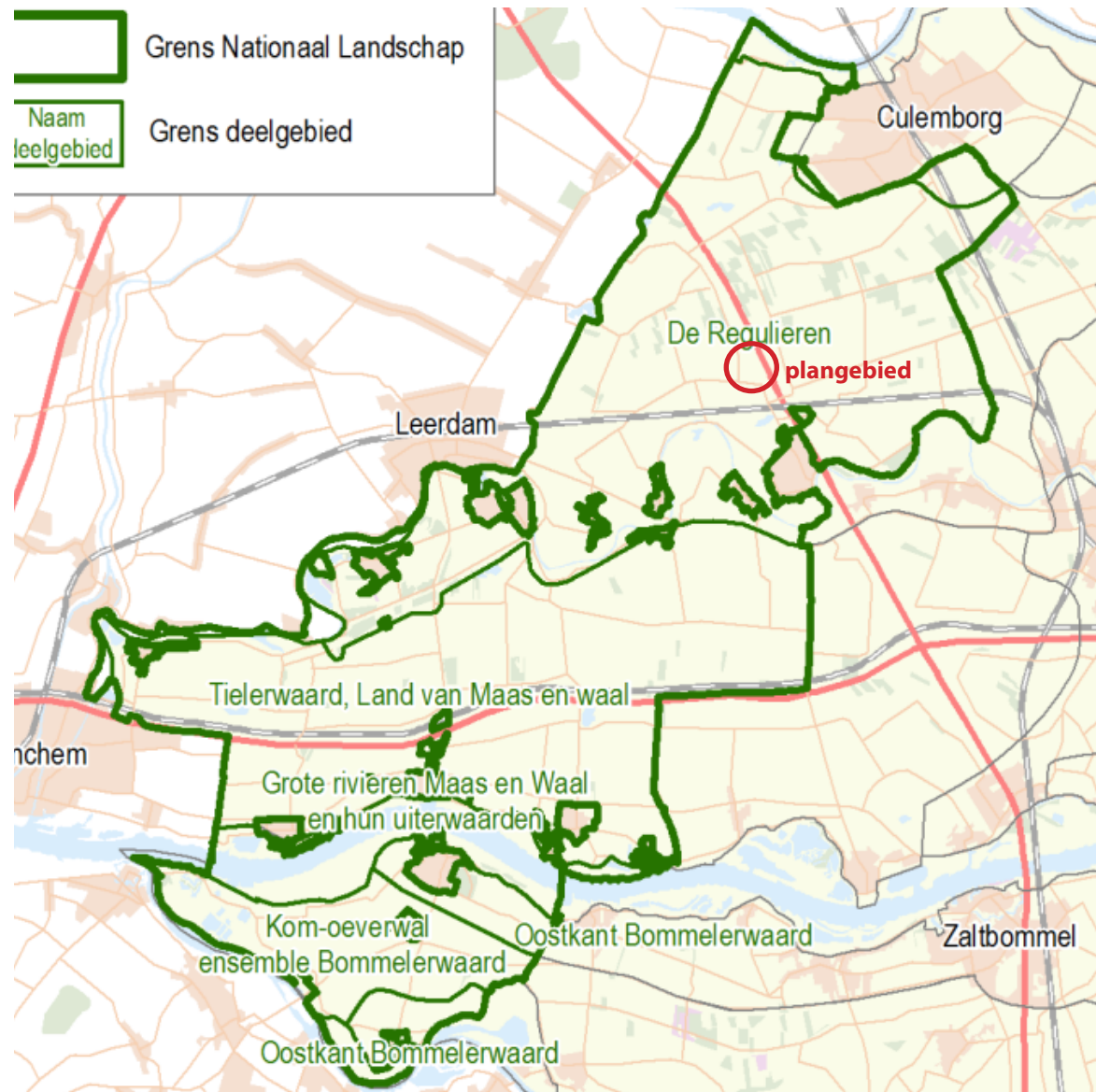
Het plangebied is gelegen in het 'Nationale Landschap De Nieuwe Hollandse waterlinie', in het deelgebied De Regulieren. Het plangebied maakt onderdeel uit van een langgerekte strokenverkaveling in een open landbouwgebied in de komgronden. Het plangebied is gelegen in een voormalig inundatiegebied van de Nieuwe Hollandse waterlinie. Ter plaatse van het plangebied geldt het beleidsregiem: 'Jamits' de kernkwaliteiten niet worden aangetast.

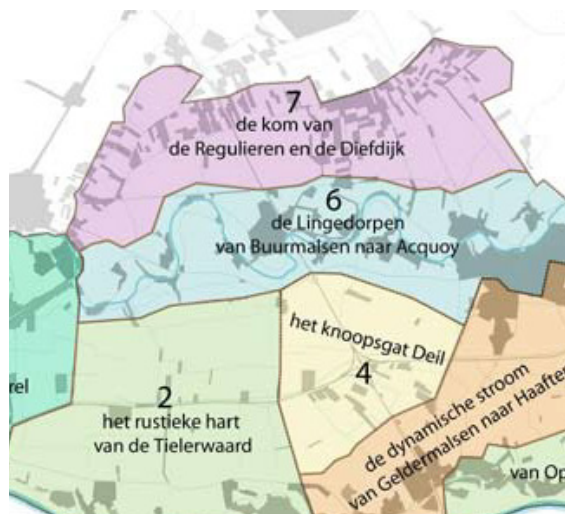
2.2 Landschapsontwikkelingsplan 2008 (LOP)

Nieuwe stromen door het landschap

Dit Landschapsontwikkelingsplan is ontwikkeld door de gemeenten Geldermalsen, Lingewaal en Neerijnen. Het LOP biedt de mogelijkheid de landschappelijke eenheid en kwaliteit van het rivierenlandschap in deze gemeenten te versterken

Kaart nat. landschap De Nieuwe Hollandse waterlinie, bijlage Omgevingsvisie Gelderland 2017, met aanduiding plangebied > in rood

Kaart Deelgebieden, LOP 2008

Kaart Open en meer besloten komgronden, LOP 2008

en toch ruimte te bieden aan bestaande bedrijven en nieuwe ontwikkelingen in de toekomst.

In het LOP wordt het huidige landschap in zeven deelgebieden onderscheiden. De ligging van deze landschapsensembles is gebaseerd op de wijze waarop de mensen in het gebied het landschap beleven. Steeds is gekozen voor eenheden die mensen als hun landschap, hun leefomgeving ervaren. Het plangebied ligt in deelgebied 7 'De kom van de Regulieren en de Diefdijk'.

Deelgebied 7 'De kom van de Regulieren en de Diefdijk'

Binnen deelgebied 7 kan onderscheid gemaakt worden tussen de open komgronden en de meer gesloten komgebieden. Het plangebied is gelegen in de meer open komgronden (b). De kernkwaliteiten en visie van deze gronden zijn;

- De open kommen herbergen gezonde agrarische bedrijven. Deze dienen goede bestaansperspectieven te behouden. Het gebied blijft grotendeels primair agrarisch.
- In enkele gebieden is het mogelijk om nieuwe landgoederen te ontwikkelen die aansluiten op de natuurwaarden in de Ecologische Hoofdstructuur.
- Aan de wegen in de kom liggen verspreid

boerderijen. Nieuwe uitbreidingen zullen achter de bestaande bebouwing moeten plaatsvinden, waardoor het open zicht zo min mogelijk wordt aangetast. Bij forse uitbreidingen zal inpassing moeten plaatsvinden door langszij populierenbos en/of een fijnstofsingel aan de noord-oostzijde aan te leggen.

- Het westelijke deel van het landschapsensemble maakt deel uit van de inundatievelden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het is waardevol dat de schootsvelden en doorzichten onder landbouwkundig gebruik open blijven, ook voor de ganzen en weidevogels. Water krijgt hier weer een rol in de vorm van waterberging in verbrede waterlopen.
- De aanleg van recreatieve paden dient te worden bevorderd. Bijvoorbeeld 'jaagpaden' of 'kadepaden' langs wateringen, of als 'gedekte wegen' of 'rietdekkerspaden' door het gebied.
- Agrarische ondernemers kunnen groen-blauwe diensten leveren, zoals het onderhoud van hoogstamfruit, weidevogelbeheer of waterberging. Door de aanleg en onderhoud van percelen met populierenbossen, griendvelden, rietvelden en moerasbos draagt men bij aan landschappelijke en natuurwaarden.

Visie

De visie samengevat voor dit gebied is om de kom

open te houden voor landbouw en vogels, met 'gedekte wegen' en kadepaden. Landschapselementen die passend zijn in het gebied en mogelijk aangelegd kunnen worden bij nieuwe ontwikkelingen (met een maaswijdte van 200-400m) zijn o.a.:

- Gedekte wegen, kadepaden, jaagpaden, kadewegen
- Natuurvriendelijke oevers
- Griend- en ruigtestroken
- Opgaande rijen wilg, populier
- Knotwilgen
- Vlakvormige elementen zoals; grienvelden, elzenbroeken, populierenweiden, rietvelden en poelen

Conclusie

Het plangebied maakt onderdeel uit van deelgebied 7 'De kom van de Regulieren en de Diefdijk'. De visie voor dit gebied is om de kom open te houden voor landbouw en vogels, met 'gedekte wegen' en kadepaden. Bij de realisatie van de nieuwe ontwikkeling dient landschappelijke inpassing plaats te vinden door het plaatsen van groene elementen, zoals aangegeven bij deelgebied 7 in het LOP.

Visiekaart, LOP 2008, met aanduiding plangebied in rood

Buurerf Ridderlag 20

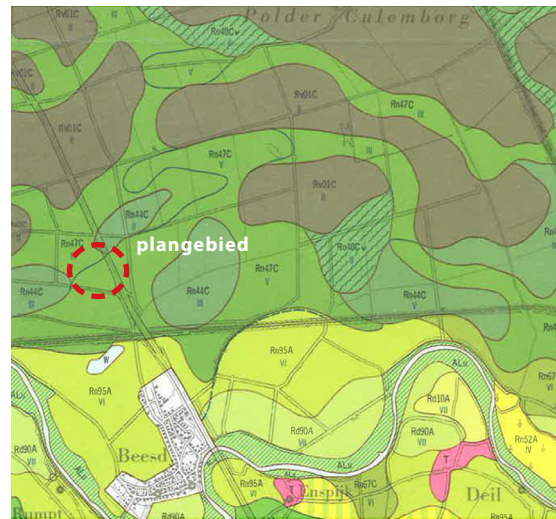

Buurerf Ridderlag 11

3. Huidige situatie

3.1 Bodem en waterhuishouding

De locatie Ridderlag 4 is gelegen op zware klei. De 10 à 20 cm dikke bovengrond bestaat vrijwel overal uit matig humusarme tot zeer humeuze, kalkloze, matig zware klei. Onder de bovengrond komt bijna steeds kalkloze, zeer zware klei voor. De gronden hebben grotendeels grondwatertrap V. Dit betekent dat de gemiddelde hoogste grondwaterstand beneden de 40 cm beneden maaiveld ligt en de gemiddelde laagste grondwaterstand meer dan 120 cm beneden maaiveld.

Bodemkaart

3.2 Ruimtelijke karakteristiek omgeving

Het plangebied is gelegen te midden van graslanden en enkele akkers aan de Ridderlag. De Ridderlag is een oude ontsluitingsweg binnen het gebied, maar pas na verbeterde ontwateringstechnieken en de ruilverkaveling van de jaren 60-70 is er een open bebouwingslint langs de weg ontstaan. De boerderijen liggen als kleine clusters, veelal omgeven door erfbeplanting, in het open landschap. Een dicht slotenpatroon vormt de begrenzing tussen de percelen. Naast de erfbeplanting accentueren enkele andere kleine landschapselementen de open ruimte, zoals de houtsingel rond het Texaco tankstation, de laanbeplanting die de Ridderlag, Katijdeweg en Banweg begeleidt en op sommige plekken perceelrandbeplanting.

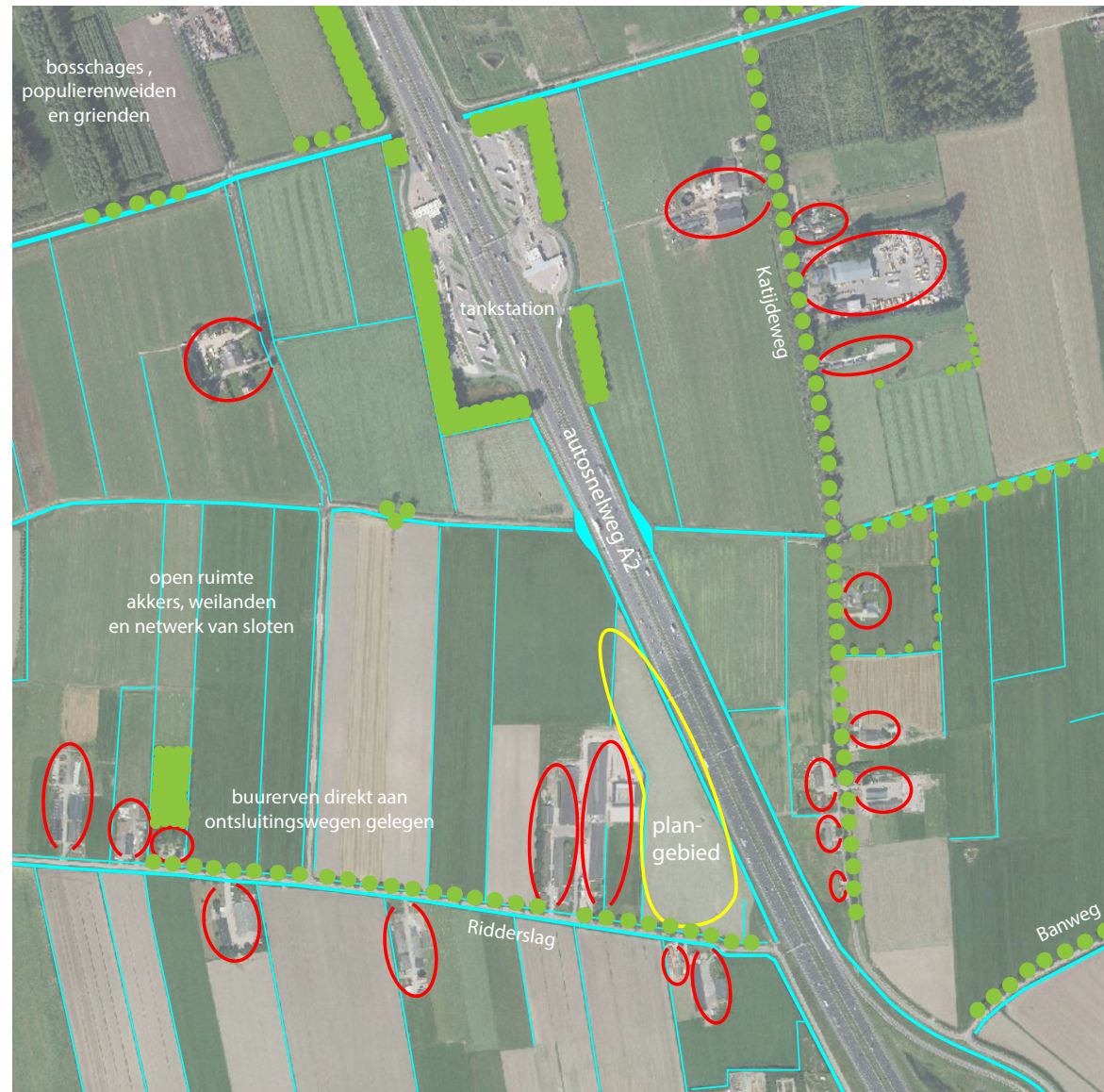
Op wat grotere afstand van het plangebied wordt het landschap kleinschaliger en de zichtlijnen minder lang door een toename van het aantal bospercelen en grienden.

Aan de noordoostzijde van het plangebied is de snelweg A2 gelegen. De A2 ligt op gelijke hoogte met het plangebied en is nadrukkelijk aanwezig door de constante stroom van auto's.

De ruimtelijke structuur van het landschap in de directe omgeving van Ridderslag 4 wordt met name bepaald door:

- De open ruimte, met name aan de westzijde van het plangebied, bestaande uit weilanden en enkele akkers
- Zichtlijnen over het landschap heen
- Laanbeplanting van populieren langs de Ridderlag
- Verspreid gelegen buurerven, als 'eilandjes' van opgaande massa (bebouwing en groen) in de open ruimte gelegen
- Op enkele plaatsen perceelrandbeplanting
- Netwerk van sloten tussen de langgerekte percelen
- De autosnelweg A2 met een constante stroom van auto's

Ruimtelijke karakteristiek omgeving >

Kadastrale situatie perceel 1930

3.3 Ruimtelijke karakteristiek plangebied

Kadastrale situatie

Het plangebied betreft het perceel 1930. De toegang tot het plangebied verloopt via de zuidelijk gelegen Ridderslag.

Bestaande situatie bebouwing

Op het perceel is geen bebouwing aanwezig.

Bestaande situatie beplanting

Het perceel is in gebruik als grasland en heeft geen waardevolle opgaande beplan-

Plangebied in gebruik als grasland

ting. Wel is de direct aangrenzende laanbeplanting van populieren langs de Ridderslag een waardevol lijnelement in het landschap.

Erfafscheiding

Het perceel wordt aan alle zijden omgeven door diep gelegen sloten die de erfbegrenzing vormen.

Reliëf

Het perceel heeft een vlak maaiveld.

Waardevolle beplanting

Laanbeplanting langs Ridderslag

Sloten vormen de begrenzing tussen de percelen

4. Landschappelijk inpassingsplan

4.1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

Bij het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan vormen de doelstellingen uit de omgevingsvisie Gelderland en het LOP ten aanzien van de kernkwaliteiten van het deelgebied De Regulieren de basis. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten aangehouden:

- Handhaven van de openheid van de komgronden
- Behouden en versterken van het patroon van sloten en weteringen
- Behouden en versterken van de langgerekte percelen in het gebied
- Stevige erfbepantingen die bijdragen aan natuurlijke rijkdom door het planten van gevarieerd gebiedseigen groen
- Realiseren van een zonnepark met een omvang van ca. 4 ha
- plaatsing van 2 trafo's
- informele onderhoudspaden van ca. 1.0 m tot 2.8 m breed rondom het zonnepark
- Toegang tot het terrein middels de hoofden-tree. Vrije toegankelijkheid is niet gewenst vanuit het oogpunt van veiligheid en vandalisme.
- (Natte) natuurontwikkeling

4.2 Gewenste ruimtelijke structuur

Het zonnepark wordt in het landschap ingepast door het op te nemen in het karakteristieke patroon van langgerekte smalle percelen en door o.a. aan de noordzijde een groot rietveld te realiseren. Vanaf de A2 wordt het zicht op het zonnepark gemaskeerd door een losse struweelheg bestaande uit gebiedseigen beplanting.

De beide buurerven Ridderslag 20-22 aan de westzijde van het zonnepark worden eveneens door een struweelheg afgescheiden van het terrein. De struweelheggen complementeren de bestaande erfbepanting bij Ridderslag 20-22 en maakt de erven en het zonnepark herkenbaar als een zelfstandige cluster in het landschap.

Aan de zuidzijde vormt een brede strook riet met elzenhakhout een bufferzone tussen de zonnepanelen en de agrarische percelen aan de Ridderslag.

Een solitaire boomgroep in het noordelijke rietveld vormt een blikvanger vanaf de snelweg A2.

Gewenste ruimtelijke structuur omgeving >

bestaande water-
gang verbreiden
d.m.v. waterplanten
in aanvulling op
het nieuwe rijsysteem

aanplant van
wilgen en els

erfverbreiding
bestaande watergang

bestaande
watergang

erfverbreiding

bestaande

onderkruispad

aanplant van
wilgen en els

onderkruispad

bestaande

A

bestaande

bestaande watergang

nieuwe structuur
bestaande
watergang

erfverbreiding d.m.v. best
bestaande watergang en aanplant
nieuwe structuur met
bestaande watergang

bestaande
watergang

aanplant van
wilgen en els

B

bestaande landaanwinning
van populieren

4.3 Landschappelijk inpassingsplan

Landschappelijke inpassing

De zonnepanelen hebben hun eigen functionele oriëntatie op het zuiden, los van de aanwezige richtingen in het landschap. Wel wordt het zonnepark in het landschap opgenomen middels het netwerk van watergangen, rietvelden, elzenhakhout, struweelheggen en bloemrijk grasland. Enkele vrijstaande boomgroepen vormen blikvangers vanaf de snelweg A2.

Rietvelden

Aan de noordzijde, op de kop van het zonnepark, wordt een groot rietveld gerealiseerd (natuurontwikkeling). Aan de zuidzijde van het zonnepark vormen twee rietvelden, in combinatie met een randbeplanting van elzenhakhout, een bufferzone tussen de zonnepanelen en de buurerven Ridderslag 9 en 11.

Met het beheer van de rietvelden moet worden aangesloten op de functie van natuurontwikkeling en bufferzone. Dat wil zeggen dat er het gehele jaar behoud plaatsvindt van een vegetatiescherm tussen zonnepanelen-A2 en de zonnepanelen-woningen. Dit kan o.a. door verschillende delen van de rietvelden op afwisselende tijdstippen te maaien of snijden.

Watergangen

De bestaande watergangen rondom het perceel blijven behouden. Aan de noordwestzijde en de zuidzijde van het zonnepark wordt het profiel van de watergang ter hoogte van de rietvelden aangepast. Hier wordt het maaiveld met ca. 0,5 m tot 1 m verlaagd om de groei van riet mogelijk te maken.

Struweelheg

Losse struweelheggen vormen de erfgrans naar het buurerf Ridderslag 20 en de A2 toe. Enerzijds maskeren deze heggen het zicht op de zonnepanelen en anderzijds complementeren de heggen de erfbeplanting van Ridderslag 20 en 22 waardoor deze erven en het zonnepark als een compacte cluster worden ervaren in het landschap. De struweelheg (ca. 3 m hoog) bestaat uit gebiedseigen soorten. Door in de heg aan de westzijde van het zonnepark een deel wintergroene struiken toe te passen wordt de privacy op het erf van Ridderslag 20 gewaarborgd. Door daarnaast in de aanplant veel bloemrijke en bessen dragende soorten te mengen is de beplanting waardevol voor veel vogels en insecten.

Bloemrijk grasland

Het grasland op het zonnepark zal een extensief beheer kennen, dit kan plaatsvinden door middel van bijvoorbeeld schapen. Door het exten-

Rietkraag

Elzenhakhout

Struweelhedge

Bloemrijk grasland

Zonnepanelen in grasland

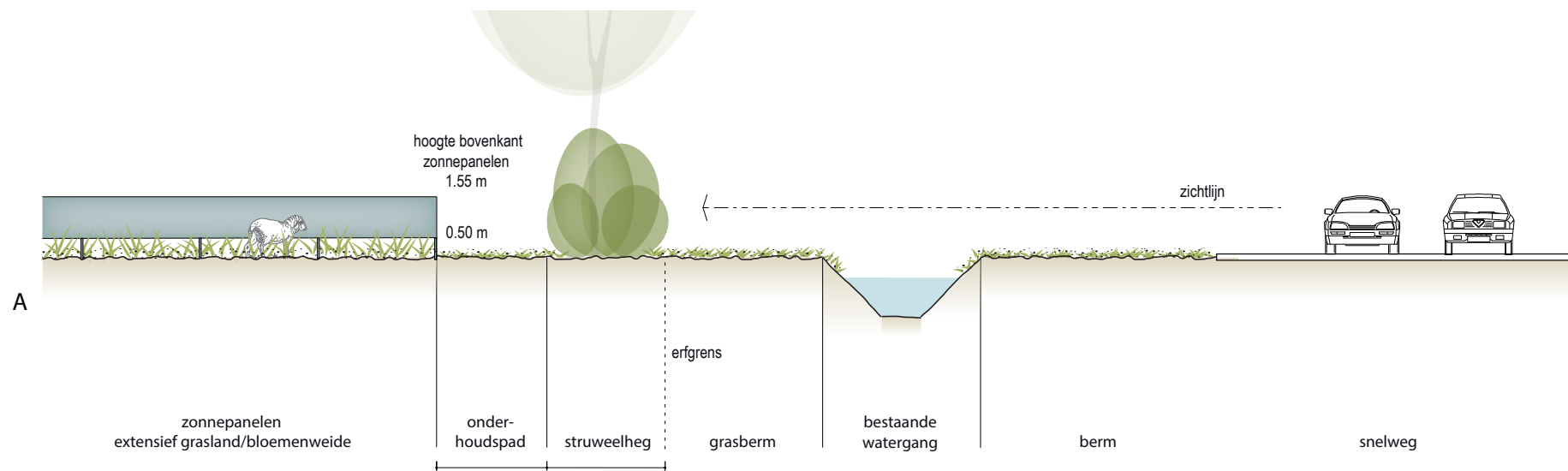
sieve beheer krijgen bloemen en kruiden de kans om te groeien. Wanneer waardplanten van bijen worden meegenomen in een te zaaien bloemrijk grasmengsel wordt het zonnepark waardevol voor bijen. Een plaatselijke imker kan eventueel enkele bijenkasten op het terrein plaatsen.

Ontsluiting

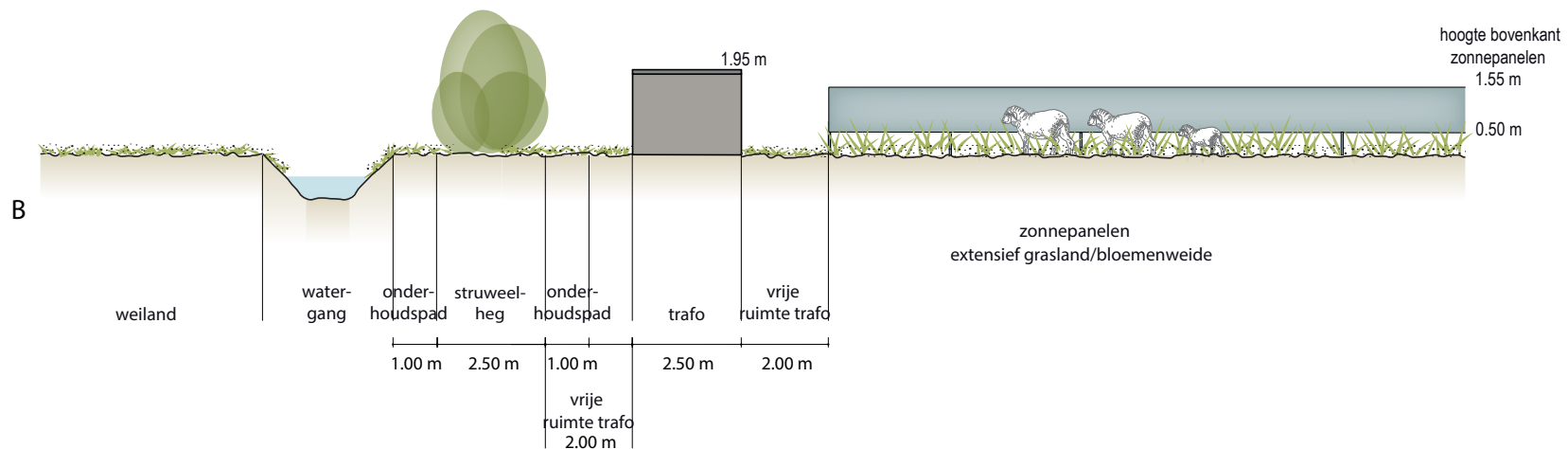
Het zonnepark wordt ontsloten vanaf de Ridderslag. Op het terrein zelf worden geen verharde onderhoudspaden aangelegd, maar wordt de padenstructuur zichtbaar door een intensief maai-regiem op de onderhoudspaden terwijl de overige gronden een extensief maai-beheer kennen.

Toegankelijkheid

Het gehele perceel wordt omgeven door watergangen, al dan niet, met rietkragen/-velden. Dit zal op een natuurlijke wijze de ongewenste vrije toegang tot het zonnepark tegengaan. Een hek zal de toegang reguleren ter plaatse van de inrit en een tweede secundaire, reeds bestaande, ontsluitingsmogelijkheid aan de noordwestzijde in het veld.

Doorsnede A

Doorsnede B

Bijlage

BONGERSLANDSCHAP
BUREAU VOOR LANDSCHAP EN STEDENBOUW